Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

# GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care ȡi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Tergul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 212. Brașov, Joi 26 Septemvre (8 Octomvre) 1896.

## România, noi și Maghiarii.

III.

După ce la 1883 ministrul-președinte Ioan Brătianu s'a fost întors dela Gastein la Viena trimis de Bismarck ca să se înțelégă cu suveranul nostru și cu consilierii săi, Kalnoky și Tisza, asupra alăturărei României la tripla alianță, organul ministrului-președinte unguresc de atuncĭ, „Nemzet", scria la adresa nóstră, a Românilor de dincóce, chip ca să ne dovedéscă, că n'avem de-a spera nimic dela România relativ la realisarea postulatelor nóstre de egală îndreptățire națională, următórele:

„Tocmai acum politica românéscă se află într'un stadiu, care „apropiă România de noi și *mai ales* „*cu privire la agitațiunile române s'au* „*făcut promisiunĭ obligatóre*, așa că acea „direcțiune, care place Daco-Românilor, cu greu va puté conta pe po„litica română".

Așa vorbiau foile guvernului unguresc la început, în tómna anului 1883, ér mai târȡiu, după ce s'a dat, prin arderea foilor nóstre naționale în piața Clușului, achiul unei potențate persecuțiunĭ pe tótă linia a Românilor noștri naționaliștĭ, numițĭ p'atuncĭ încă „Daco-Românĭ", ér mai târȡiu „irredentiștĭ", și după ce, din nenorocire pentru causa nóstră, în tómna anului 1885 guvernul român a luat cunoscuta mĕsură de espulsare a celor șése ardelenĭ, — aceleașĭ foi unguresci ne strigau în cor: *Lasciate ogni speranza!* Ațĭ ajuns între două focurĭ, nu mai e nicĭ o scăpare pentru voi și nu vĕ rĕmâne decĭ, decât sĕ capitulațĭ și sĕ vĕ împrietinițĭ cu starea de lucrurĭ ce vi s'a creat de guvernele nóstre!

Atuncĭ, fiind interpelat Ioan Brătianu asupra mĕsurilor riguróse luate de guvernul român, care nu erau justificate nicĭ prin starea reală a lucrurilor, nicĭ prin posiția neutrală ce trebuia s'o ocupe guvernul regatului român față cu luptele interióre dela noi: rĕposatul bărbat de stat român, căutând sĕ iasă din impas, s'a adresat cătră Ardelenĭ ȡicêndu-le: „V'am spus de-atâtea-orĭ sĕ nu voițĭ sĕ dațĭ direcțiune politicei nóstre, căcĭ nicĭ noi nu ne amestecăm în luptele D-vóstrĕ"...

Imputarea acésta nu era întemeiată, pentru-că în realitate nicĭ-odată nu li-a trăsnit prin gând Ardelenilor sĕ dea ei direcțiune politicei statului român. Nu s'a găsit atuncĭ nicĭ un Ardelean, care sĕ protesteze, de pildă, în contra călĕtoriei d-lui Brătianu la Gastein, tocmai așa, cum nicĭ acuma între miile de Ardelenĭ din România nu s'au aflat de aceia, carĭ, precum lățiseră faima foile unguresci, sĕ turbure liniscea serbărilor inițiate de guvern în onórea monarchului nostru.

Principiul de neamestec și de neingerință a fost păstrat așa-déră de Ardelenĭ póte încă mai riguros, decât era indicat de interesele lor.

Nu a fost respectat însĕ acest principiu întotdéuna de cătră frații noștri de dincolo și de acésta ne-am plâns noi la 1885, ca și mai târȡiu, căcĭ chiar în momentul, când Ioan Brătianu asigura, că Românii de dincolo nu se amestecă în luptele nóstre, guvernul sĕvêrșise, prin mĕsurile estravagant de riguróse, ce le luase față cu Ardelenii, un fel de amestec indirect în luptele nóstre interne.

Guvernul unguresc a pretins și pretinde, ca guvernul român sĕ-l sprijinéscă în suprimarea „agitațiunilor" Românilor de dincóce. Și în privința asta a fost solicitat el dela guvernul român „promisiunile obligatóre", de carĭ vorbea organul d-lui Tisza.

Nu mai voim sĕ întrăm în amĕnuntele celor petrecute în anii din urmă. Trebue sĕ relevăm însĕ, că s'au făcut încercărĭ destul de învederate de-a domicilia politica nóstră în Bucurescĭ, la ceea ce, trebue sĕ mărturisim, au contribuit în mare parte și slăbiciunile unor ómenĭ ai noștri, carĭ nu erau la locul lor în ce privesce încrederea, ce li-s'a dat.

Asupra naturei direcțiunei, ce vré sĕ ni-o dea acéstă politică domiciliată la Bucurescĭ, ne deslușesc nu numai faptele petrecute de-un an și mai bine încóce, cam de pe la întrevederea dela Ischl, ci și modul de aprețiare a situațiunei din partea bărbaților de stat austro-ungarĭ și a foilor, carĭ stau în legătură cu ei, despre care vom vorbi într'un articol final.

## Scrisórea Regelui Carol către d-l Sturdza.

M. S. Regele a adresat d-lui Dimitrie Sturdza, președintele consiliului de miniștri, următórea scrisóre:

„Silințele depuse de poporul român „în așeȡĕmêntul unui Stat pacinic, viguros și muncitor, nu puteau sĕ capete o „recunóscere mai onorătóre decât prin „visita Majestățeĭ Sale Impĕratului și „Regelui Francisc Iosif I.

„Primirea démnă și căldurósă făcută „de țéra întrégă Augustului Meu Óspe „și Amic, ordinea perfectă, care a domnit pretutindenĭ, sprijinul adus autorităților Statului de toțĭ cetățenii fără „osebire, pentru a da acestei sĕrbătorĭ „o mai mare strălucire, bărbătésca înfățișare a iubitei Mele armate, tóte aceste „au umplut inima Mea de bucuriă și „M'au făcut sĕ resimt o adevĕrată mândrie.

„Constatând cu o vie mulțămire sufletéscă avêntul patriotic, care a domnit în tot timpul acestei sĕrbătorĭ, îl „primesc ca o reînoită dovadă de dragostea și încrederea ce poporul român „Mĭ-a arătat cu dărnicie în tóte împrejurările.

„Mulțămesc dér tuturor și fiă-căruia „în parte pentru concursul ce au dat „guvernului Meu și autorităților municipale în acéstă solemnă ocasiune, și te „rog, d-le președinte, sĕ fii interpretul „acestor simțĕminte, aducêndu-le la cunoscința țĕrei întregĭ.

„Primesce, te rog, cu acéstă ocasiune, încredințarea stimei și afecțiunei „ce-țĭ păstrez.

„*Castelul Peleș*, în 22 Septemvre 1896.

Carol".

## România și Austro-Ungaria.

Sub acest titlu ȡiarul german „Die Zeit" din Berlin publică un articol caracteristic, în care, după-ce accentuéză, că bucuria și apreciările pressei germane privitor la visita împĕratului austriac în România ar puté sĕ ducă în eróre pe publicul german, deórece realitatea nu corĕspunde descrierilor frumóse și bombastice ale ȡiarelor, continuă astfel:

Chiar și déca domnitorii Austro-Ungariei și României au încheiat o legătură de prietiniă, totușĭ e încă departe, ca sĕ se stabiléscă o amiciță între națiunile din cele două state. Nu trebue uitat, că la judecarea celor întêmplate trebue sĕ se pună mai puțin pond pe faptul, în ce raport stă Austria cu România, decât pe faptul, că cum stă Ungaria față cu România. Austria zace departe de România, până când Ungaria e mărginașă cu ea pe un lung teren. Că între Austria și România ar fi posibilă o alianță, aceea e sigur; din potrivă o alianță între Ungaria și România póte esista numai pe hârtiă, deórece între națiunea maghiară și cea română locuitóre în Ungaria esistă o *ură de rassă atât de înrĕdăcinată*, încât pentru un lung timp e curat imposibilă o înțelegere între ele. O alianță între guvernul austro-ungar și cel român are pentru ambele state și pentru tripla aliantă o însemnătate numai ilusoriă, de-

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

### Dela teatru.

(2) (Urmare).

Despre Charlotta Birsch-Pfeiffer, care a scris vre-o 70 de drame, dintre carĭ publicul brașovean a avut ocasiune sĕ vadă acum 2 anĭ „Orfana dela Lowood", sĕ scie, că barbatul sĕu citea romane, îi istorisia conținutul și pe acesta apoi ea îl dramatiza.

Carĭ Lindau, faimosul regisor al teatrului din Frankfurt, autorul piesei „Armes Mädchen" (Margareta), are alt metod. El cetesce regulat tóte crimele, omorurile și asasinatele din gazete, mai leagă de ele câte ceva din fantasia sa, și face drame din ele.

Pilda lui o urméză și H. Haas, autorul piesei nóstre. Deosebirea dintre ei zace însĕ în alegerea subiectului, și mai ales în prelucrarea lui. Căcĭ pe când Lindau posede o technică, cum póte aȡi numai Ibsen și Sudermann o mai are, Haas e în privința asta încă un începător.

A-și alege pentru o dramă un subiect cunoscut, nu e nicĭ o scădere, din contră tragediile cele mai mărețe, precum dramele lui Shakespeare, carĭ au fost scóse din cronicĭ vechĭ, séu de prin novele (Othello) etc. precum dramele istorice ale lui Schiller, cap d'opera Faust de Göthe, chiar și alte multe tractéză obiecte deja cunoscute; în ale prelucra însĕ, în a sci scóte esența din lucru, în a crea caractere și în alegerea materialului constă dibăcia autorului.

Sĕ vedem mai întâiŭ potrivesce-sĕ pentru o dramă subiectul ales de Haas?

Cestiunea nu-i ușóră de resolvat. Un estetician bĕtrân ar spune momentan un „nu" puternic, un admirator al direcțiunei moderne, séu mai bine ȡis a escrescențelor moderne ale acestei direcțiunĭ, ar ȡice nu „da" și mai puternic. Stăm decĭ între două rĕspunsurĭ, carĭ sĕ ciocnesc în capete, și deșĭ ne aplecăm mai mult a da *în genere* drept modernilor, nu e permis a desconsidera părerile bĕtrânilor, și mai ales în cazul de față.

Drama a trecut prin multe studii, mai ales în timpul de față este forte des discutată. In desvoltarea ei s'a specialisat. După a mea părere aȡĭ avem sĕ facem deosebire între dramă și poesie dramatică. Prin acéstă deschilinire cea mai mare dramă esistentă: Faust, încă ar trebui sĕ priméscă, abstrăgênd dela unele episóde (scena amorului lui Faust cu Greta), numele de poesie dramatică. Ceea ce esteticianii bĕtrânĭ numesc „degenerare", eu a-șĭ numi „specialisare" în dramă.

Direcțiunea realistă, care a pĕtruns în tóte artele frumóse, șĭ-a tăiat drum și în dramaturgie, mai ales prin genialul norvegian Ibsen. Odinióră sĕ cerea, pe lângă condițiunile esențiale, carĭ carateriséză o dramă, mai ales sĕ conțină idei mărețe; astăȡĭ sĕ cere pe lângă aceste condițiunĭ, ca ea sĕ fiă verosimilă. In vreme ce din dramele clasice putem sĕ scótem sute de citate, fiă-care esprimând câte o ideie specială, aȡĭ în dramele moderne putem urmări una, séu două idei numai, carĭ apoi sunt prelucrate și analisate prin prizma psihologiei. Aȡĭ cerem sĕ vedem pe scenă viața arătată într'un mod artistic, fără însĕ a suferi verosimilitatea.

Precum în pictură direcțiunea „modernă", are și ecrescențele ei (a sĕ vedea revistele din München: „Iugend" și „Simplicissimus", séu mai bine tablourile lui Liljenfort din Upsala) și póte în curênd va avea și în musică (opera: „Secerișul" de Buongiorno), așa și în dramă s'au ivit și esagerărĭ și deviărĭ ale direcțiunei moderne. Acestea sunt mai ales 2: Unii ȡic, că ceea ce sĕ arată pe scenă trebue sĕ fiă întocmai ca în viață; alții ȡic, că orĭ ce episod din viață sĕ póte dramatisa. La aparență aceste cuvinte spun tot acelașĭ lucru, în realitate însĕ ele arată deosebirea dintre „naturaliștĭ" și „noveliștĭ" în dramă. Direcțiunea primă e representată mai bine prin energicul șved August Strindberg („Tatăl", „Domnișóra Iulia" etc.) și chiar și genialul dramaturg german Gerhard Hauptmann cade câte odată în ea; direcțiunea a doua e representată prin cei mai dramaticianĭ tinerĭ, precum: V. Sardou, Lindau, Philippi, adeseorĭ chiar și Sudermann.

Mai frumos întrunesce amândouĕ direcțiunile în sine Richard Voss.

Le-am numit „ecrescențe" și „deviărĭ" pe aceste două direcțiunĭ și vorbind despre „dramă" cu drept cuvênt, căcĭ nicĭ una dintre ele, cu tóte protestările unor criticĭ tinerĭ de aȡĭ, nu întrunesce chiar cele mai esențiale note ce sĕ recer dela o

óreoe poporul maghiar și cel român sunt totdéuna gata de-a *ridica armele unul contra celuilalt*, și nicĭ o putere lumésoă nu i va puté îndupleca pe Românĭ, *sĕ lupte alăturea cu Maghiarii în contra Rușilor.*

Religiunea este legătura puternică, care îi strînge pe Românĭ de Rușĭ. Incă și astădĭ le vin ţĕranilor românĭ din Ardeal lacrimile în ochĭ, când aud povestind, cum în 1849 oficerii rușĭ au întrăt în bisericile lor și au sĕrutat crucea. Aceste sunt impresiunĭ, carĭ deși depărtate, au influință mai puternică, decât cele mai frumóse convenţii de stat.

Nu trebue uitat nicĭ-odată, că în Ardeal și Ungaria locuesc aprópe trei milióne de Românĭ. Aceste trei milióne sunt *dușmanii neîmpĕcaţĭ ai Maghiarilor*, carĭ domnesc peste aceia. Intre ei *nu esistă* irredentă séu tendinţe de a-se rupe de Ungaria și a-se alătura la regatul român; dér ei pretind ca sĕ li-se respecteze *limba, drepturile politice și așeḑemintele naţionale!* In tóte privinţele acestea, Românii, aprópe de 30 anĭ, sunt numai cetăţenĭ de a II-a clasă. Asuprirea a născut o reacţiune puternică, și mai ales în Ardeal e fórte bine organisată oposiţia radicală română.

Autorul articolului naréză apoi unele impresiunĭ, ce le-a primit în călĕtoria sa prin Ardeal și amintesce incidentul interesant, că cu ocasiunea unui prânḑ festiv, la care luară parte Românĭ și Maghiarĭ, unul dintre Românĭ ar fi esclamat: „Da, domnul meu, decât sĕ mi-i învĕţ copiiĭ unguresce, mai bine îi arunc în Dunăre“. Apoi încheiă astfel:

Iși póte gândi orĭ-cine, că ce valóre pote avé o alianţă între două guverne, décă supușii nutresc unul faţă de celalalt astfel de simţĕminte. Și apoi sĕ mai pótă fi vorba despre o legătură prietinéscă!

## Ţarul în Francia.

După cum anunţaserăm ierĭ, *Ţarul* și *Ţarina* plecară alaltăerĭ diminéţa la 7 óre din Portsmouth, pe bordul yachtului „Steaua polară“ spre Cherbourg. Escadra englesă, în frunte cu vaporul pe care se afla admiralul *Goschen*, dete salutul cuvenit, musica pe bordul vaporului admiralităţii cânta imnul rusesc, și tóte vapórele englese, 32 la numĕr, însoţiră yachtul imperial până la mijlocul canalului La Manche, unde împĕratul fù întimpinat de escadra francesă, care la ivirea yactului „Steaua polară“ dete 101 salve de salut. Musicele vaporelor francese începură a intona imnul frances și matrosii erupseră în strigăte entusiaste de urra! Impĕratul *Nicolae*, stând pe puntea de comandă, mulţumi milităresce și vapórele francese îndepliniră manevra de defilare cu cea mai mare precisiune.

Intreg convoiul, în frunte cu yachturile rusescĭ, se puse apoi în mișcare spre ţermurul frances, unde, la ivirea escadrei, bateriile de port deteră salve de onóre.

La 3 óre d. a. escadra sosi în portul din Cherbourg, unde aștepta președintele *Faure*, încunjurat de autorităţile civile și militare, precum și de o suită splendidă. Mai întâi se cobori din yacht *Ţarina*, îmbrĕcată într'o toaletă simplă, apoi *Ţarul* în uniformă de căpitan de marină, împodobit cu marele cordon al „Legiunei de onóre“. Președintele Faure, cu capul desvĕlit, se plecà adênc înaintea Ţarinei și-i *sĕrutà mâna*, apoi întinse mâna Ţarului, care mai întâi salută milităresce, și îl bineventa, la ceea ce Ţarul rĕspunse cu câteva cuvinte francese, ḑicênd, că e fericit de a puté visita Francia, împreună cu soţia sa.

Urmà apoi presentarea reciprocă a miniștrilor și suitelor, după care împĕratul, împĕrătésa, președintele Faure și suitele intrară într'un salon special, de unde după un sfert de óră ieșiră din nou toţĭ, în frunte cu Faure, care conducea pe Ţarina *de braţ*, pentru de-a urca pe bordul vaporului „*Hoche*“ ca sĕ ia revista escadrei. Revista și defilarea decurse splendid. Ţarul saluta neîncetat milităresce și agrăi de mai multe orĭ pe președinţii camerilor *Loubet* și *Brisson*. După revistă óspeţii înalţĭ érășĭ trecură pe uscat între aclamările entusiaste ale matrosilor, și între sunetele *Marseilesei*.

La $6^1/_2$ óre se dete un prânḑ festiv, la care Faure ridicà un *toast* în onórea părechei imperiale rusescĭ, accentuând dorinţele poporului frances pentru familia imperială, domnia gloriósă a Ţarului, fericirea Rusiei, precum și simpatiile franco-rusescĭ, manifestate la Kronstadt și Toulon.

Ţarina *nu* luà parte la prânḑ, scusându-se că e fórte obosită. Ţarul, îndată după finirea prânḑului, se întórse pe bordul yachtului sĕu.

*

Cu ocasiunea primirei din Cherbourg se intimplară două *incidente neplăcute*. Mai întâiŭ, imediat înainte de ce Ţarul avea sĕ pășéscă pe ţerm, se rupse puntea care legà bordul yachtului sĕu cu cheul, și astfel trebui sĕ se amâne debarcarea o jumĕtate óră. Mai departe președintele Faure, după trecerea în revistă a companiei de onóre, uitase că la un anumit loc așteptau președinţii camerelor și miniștri ca sĕ se alăture la cortegiu, și astfel aceștia, rĕu dispușĭ, se presentară mai târḑiu în sala diplomaţilor.

*

Despre Ţarina se ḑice, că ea câștigà numai decât simpatia tuturora prin graţiositatea ei. Ţarul însĕ în decursul primirei și a celorlalte festivităţĭ era fórte serios și nu vorbea aprópe nimic.

*

Din Paris se depeșéză, că *Blanquiștii* și *socialiștii* ţinură Sâmbătă nóptea un *meeting de protestare anti-rusesc*. Intre alţĭ vorbitorĭ redactorul *Turot* dela „*Petite Republique*“ accentuà *alianţa nenaturală* a republicei cu Ţarul, numindu-l pe acesta autocratul moscovit, gâdele Poloniei, și tiranul Siberiei. Socialistul *Argyriades* strigà, că Ţarul vine la Paris numai după banĭ. Un vorbitor, *Ebers*, afirmà, că Ţarul voiesce sĕ spioneze proletariatul frances, pentru ca apoi aliat cu ceilalţĭ monarchĭ europenĭ sĕ combată socialismul.

*

„*Figaro*“ anunţă, că prefectul poliţiei a dat ordin tuturor poliţiștilor, ca, pentru păzirea și controlarea publicului, sĕ stea întorșĭ cu faţa către mulţime, chiar și când va intra Ţarul în Paris.

*

Faimele de *atentate*, se înţelege, nicĭ de astă-dată nu lipsesc. Așa de pildă unele ḑiare francese anunţă, că în Cherbourg a fost deţinut un individ, la care s'a descoperit un *revolver* și o cantitate mai mare de *ciancali*. Apoi se mai vorbesce despre o încercare de atentat asupra vieţii Ţarului pe linia ferată dintre Balmoral și Portsmouth, unde imediat înainte de trecerea trenului imperial, se aflà așeḑat un puternic trunchiu de lemn de-a curmeḑișul peste șine.

Ḑiarul „*Temps*“ salută pe Ţar ḑicênd, că *Cherbourg însemnă alianţa celor două marine, Parisul alianţa ambelor diplomaţii și Chalons alianţa frăţéscă a ambelor armate.*

## Regele Carol interwiewat.

D-l Liechtenstadt, redactorul ḑiarului „*Die Presse*“ din Viena, a avut onórea de a fi primit înainte de înaugurarea Porţilor de Fer în audienţă de M. S. Regele. Despre acéstă audienţă, d-l Liechtenstadt face o dare de sémă amănunţită în ḑiarul „Presse“, spunênd, că Regele este perfect de bine informat de tóte afacerile interne ale monarchiei Austro-Ungare. Étă declaraţiile Regelui Carol:

M. Sa s'a esprimat într'un mod fórte călduros despre ministerul contelui Badeni și în special despre politica contelui Goluchowsky, politică, care asigură prestigiul și puterea monarchiei în strĕinătate.

Regele Carol trecù apoi la relaţiunile speciale dintre *România și Ungaria* observând, că deși interesele economice ale Ungariei în multe privinţe sunt identice cu ale României, în nicĭ un cas însĕ ele nu sunt iresolvabile, cu atât mai vêrtos, că M. Sa adese-orĭ a indicat mijlócele, cu ajutorul cărora s'ar puté încheia o *conventie comercială statornică*. Căcĭ chiar multele interese comune ar puté înlesni bunul traiŭ dintre aceste două state.

Regele Carol a relevat apoi, că adese-orĭ s'a întreţinut prietenesce cu Tisza și cu Kállay asupra acestor cestiunĭ. Acum aștéptă în aceste cestiunĭ o soluţie favorabilă dela politica contelui Goluchowsky, favorabilă atât pentru interesele economice ale României, cât și pentru ale Ungariei.

In privinţa visitei Impĕratului Francisc Iosif, Regele a declarat, că ea are o importanţă extra-ordinară. „Puternicul Monarch“, ḑise regele Carol, „dă o distincţiă specială României prin visita Sa, adresându-se întregului continent și vestind politica păcii de pe pământul ţĕrii Mele“.

„Numai din Orient ne ameninţă pericolul“, continuă Regele. „Firesce, că miniștri fac tot posibilul ca sĕ înlesnéscă resolvarea pacinică a afacerilor turcescĭ. Dér evenimentele de acolo sunt incalculabile. Deși actuala stare de lucrurĭ s'ar mai puté susţine câţĭ-va anĭ, totușĭ în interesul păcii europene e necesar, ca puterile sĕ cadă de acord asupra cestiunei: ce vor face mai apoi? Nicĭ o schimbare repede de sistem n'ar fi grea, dér ar puté produce consecinţĭ incalculabile.

„Sultanul scie, că Românii macedonenĭ, deși creștinĭ, nu se alătură la agitaţiile celorlalte rasse din Balcanĭ, ci din contră ei sunt unul din puţinele elemente de ordine, pe carĭ puternicii Turcĭ ar trebui sĕ se bizue mai mult. Dér e greu a obţine ceva statornic dela Pórtă.

„Sultanul, care de sigur are cele mai bune intenţiunĭ, îșĭ reservă tóte drepturile de administraţiă astfel, că lipsesce la Pórtă acea putere, acea rĕspundere, care în alte State privesce pe miniștri. De aicĭ resultă mereu o mulţime de rele“.

## † Dr. Iulius Gregr.

Duminecă a rĕposat în Praga Dr. Iuliu *Gregr* proprietarul ḑiarului „*Narodni Listy*“, conducĕtorul partidei Cehilor tinerĭ, în etate de 65 de anĭ.

Gregr a fondat ḑiarul „Narodni Listy“ în anul 1861 și a luptat cu multă energie în contra sistemului de germanisare și pentru triumful ideilor federaliste. In anul 1862 a fost condamnat ca redactor al numitului ḑiar la 10 lunĭ închisóre, ceea ce a atras și mai mult atenţiunea asupra lui și a fóiei sale, care de aci încolo a câștigat tot mai mult tĕrêm în sînul poporului cehic, devenind succesiv un organ conducĕtor al luptelor naţionale.

Iuliu Gregr era un om de capacitate rară, însĕ nu era orator. De aceea el lucra și conducea mai mult din biroul redacţiunii. Abia în 1877, când Cehii tinerĭ au intrat érășĭ în dieta boemă, el a primit mandatul de deputat. Aicĭ în dietă au isbucnit mai întâiŭ luptele între Cehii tinerĭ și Cehii bĕtrânĭ. Iulius Gregr representa direcţia liberală-radicală. El lupta pentru emanciparea poporului ceh de sub influinţa nobilimei și a clerului, și a fost în tot-déuna unul dintre cei mai hotărîţĭ combatanţĭ în contra tendinţelor de germanisare. I. Gregr a fost ales și deputat în parlamentul central din Viena la 1879, însĕ scurt timp după aceea șĭ a depus mandatul și s'a retras érășĭ la postul sĕu de sentinelă în fruntea organului partidei.

Este sciut, că Iulius Gregr a luptat cu mult foc pentru a zădărnici încercările de-a încheia sub regimul lui Taaffe un pact ceho-german, care 'i se părea pernicios pentru Cehĭ. Totodată se străduia a depopularisa cu orĭ-ce chip partida Cehilor bĕtrânĭ, care a presidat la acele încercărĭ de împăciuire și cu ajutorul fratelui sĕu, Eduard Gregr, care conducea adunările poporale în tótă ţéra, i-a și succes de-a paralisa cu totul acţiunea Cehilor bĕtrânĭ și de-ai constrînge sĕ se retragă dela conducere, care de atuncĭ a rĕmas în mâna Cehilor tinerĭ. In timpul din urmă din causa unei bóle acute, el se retrase dela conducerea ḑiarului „Narodni Listy“, ér Duminecă nóptea a rĕposat la moșia sa de lângă Praga.

Dr. Iuliu Gregr a fost totdéuna, și mai ales în deceniul din urmă, un călduros apĕrător al causei naţionalităţilor asuprite din Transilvania și Ungaria. De nenumĕrate orĭ ḑiarul „Narodni Listy“ șĭ-a ridicat glasul și în favórea Românilor. In tómna anului 1891 când un numĕr însemnat de Românĭ ardelenĭ au visitat esposiţiunea cehică din Praga, Dr. Iulius Gregr le-a pregătit o primire din cele mai călduróse, care șĭ-a aflat un resunet fórte simpatic și în colónele organului sĕu „Narodni Listy“, în care a fost accentuată cu deosebire solidaritatea tuturor popórelor asuprite din monarchiă pentru recâștigarea egalei lor îndreptăţirĭ naţionale....

Românii vor păstra o aducere aminte simpatică acestui harnic și neobosit luptător al naţiunei cehice!

## SCIRILE ḐILEI.

— 25 Septemvre.

**Scaune episcopescĭ vacante.** „Alkotmany“ aduce scirea, că scaunele episcopescĭ din Rosenau, Cincĭ bisericĭ și Lugoș, vacante de mai mult timp, se vor ocupa în curênd. La faptul acesta se póte reduce și enunciarea monarchului către prepositul Moldovan la gara dela Lugoș.

—o—

**Dela camera magnaţilor.** Un ḑiar din Budapesta afirmă a sci din isvor sigur, că contele Iuliu Szapary în curênd va fi numit președinte al camerei magnaţilor. „Pesti Naplo“ anunţă, că vor mai fi numiţĭ trei noi membri în camera magnaţilor, între carĭ și Mauriţiu Jokai.

—o—

**Călușerĭ la exposiţia din Budapesta.** Foile Budapestane spun, că érășĭ au fost dușĭ ḑilele acestea la exposiţia din Budapesta 821 de Românĭ din comitatul Careș-Severinului. „Haiducul“ care i-a dus și i-a purtat pe stradele Budapestei, a fost de astă-dată fisolgăbirĕul Knothy Károly. Pentru ca comedia sĕ fiă completă, aceștĭ „Valahĭ“ au dus cu sine și o trupă de 12 lăutarĭ. Dumineca trecută s'au „produs“ în faţa a 5000 de privitorĭ dansând „Călușerul“ „Bătuta“ și „Ardeleana“. Foile unguresci, vedĭ bine, îĭ laudă, căcĭ lor le place sĕ-i vadă pe Românĭ făcêndu-se de

---

„dramă“. Naturaliștii uită că o notă principală a dramei, ca a orĭ-cărui product de artă, este „frumosul“, noveliștii nu desvóltă în dramele lor caractere și lupte dramatice.

Strindberg a vĕḑut bine că tragediile sale sunt prea esagerate, și el le-a numit: „drame naturalistice“ și ar fi consult sĕ se afle un nume special și pentru celalalt soiŭ discutat — póte „novele dramatice“ — pentru-ca sĕ fiă cu atât mai evidentă „specializarea“ lor. Atuncĭ am avea 3 rame ale „dramei“, în înţelesul strâns al cuvêntului: 1.) Poesia dramatică 2.) Drama naturalistă, 3.) Novela dramatică.

Noi ne vom ţinea de acéstă subîmpărţélă.

Este acum cu totul altă întrebare: care dintre aceste soiurĭ e mai meritoriă? Ne vom abţine deocamdată dela astă cestiune, pentru-ca sĕ nu ne depărtăm prea mult dela obiect și o vom releva cu altă ocasiune, póte în discutarea piesei: „Nordische Heerfart“ de Ibsen, care încă e luată în repertuar.

(Va urma.)

Sex. Til.

comediă înaintea contrarilor noştri. Ce vor dice însĕ Românii şi ce dice óre preoţii şi învĕţătorii acestor oi rĕtăcite, pe carĭ le-au lăsat sĕ sĕ facă de rîsul altora?..

—o—

**Procesul de pressă al unui antisemit.** La 20 Martie c. apăruse în diarul „Magyar Neplap" un articul intitulat „Mirosul pielei de iepure", în care se diceau între altele următórele: „Jidanii sunt cangrena pe corpul naţiunei maghiare. Onóre lui Lunger, care pune stavilă machinaţiunilor jidovescĭ. Jidanii sunt o naţiune iubitóre de usturoiu, şi se ocupă cei mai mulţĭ cu adunarea de sdranţe. Cu acelaşĭ drept, ca şi Jidanii, ar puté sĕ se aşede la noi şi Chinezĭ, Zulucaferĭ şi Turcĭ, carĭ însĕ nu sunt aşa de neruşinaţĭ şi ticăloşĭ ca Jidanii. Viitorul patriei e periclitat de cătră rassa evreéscă". Procuratura intentă proces de pressă numitului diar, pe motiv că ar fi agitat contra unei confesiunĭ. Autorul articulului, Zoltan Gelsei-Biro, fù declarat alaltăerĭ de cătră juriul de pressă din Budapesta vinovat, şi tribunalul îl osîndi la două lunĭ închisóre de stat şi 20 fl. amendă.

—o—

**Crisă în societatea filarmonică din loc.** „Krst. Ztg." din loc anunţă, că cu ocasiunea inaugurărei monumentului milenar de pe Têmpa, societatea filarmonică din loc încă se va produce la concertul ce se va da în redută. Numitul diar observă, că din causa acésta mai mulţĭ membri vor ieşi din societate.

## Óspeţii italienĭ la institutul botanic.

Mercurĭ în 19 Sept. v. órele $3^1/_2$ sosiră dela dejunul oferit la şcóla veterinară deputaţii şi senatorii italienĭ în frunte cu d. marchiz de Pandolfi, şi August Pierantonio, însoţiţĭ de d. Prestini, publicist la *„Tribuna"* din Roma, de d. senator din Spania de Marcoartu, şi mulţĭ alţii, însoţiţĭ de familiile d-lor între carĭ am remarcat pe d-na marchiză Beccaria D'Incisa soţia ministrului plenipotenţiar italian, d-şóra Di Pandolfi, d-na Giulia Pozzi şi altele al căror nume ne scapă: în total la 50 de persóne, conduşĭ de d-nii Sihleanu, Urechie, Fleva, Butculescu şi familiile lor, la institutul botanic. Ei au fost primiţĭ în absenţa d-lui director Vlădescu, de d-nii Panţu, Radianu şi Procopianu, visitând în parter laboratoriele personalului, unde se află, afară de diverse microscópe şi utensiliile lor, şi aparatele de fisiologiă şi anatomie precum şi cancelariile.

In a directorului vĕdură, între altele, planul grădinei atât de estinse (peste 17 hectare!) şi avură ocazie a compara, după o fotografiă expusă aicĭ, superioritatea în execuţie şi estensiunea mai mare a sălei în care se conservă la noi herbariul europén, în comparaţie cu modelul sĕu din Paris. Tot în parter, în sala de cursurĭ, asistară la o demonstraţiă cu aparatul de proiecţiune iluminat din suteran prin electricitate, cu care ocasiă d. secretar general Sihleanu — ca specialist în istoria naturală — făcu pe interpretele.

Afară de colecţia cea bogată de trunchiurĭ de arborĭ din ţéră, aşedată în un lung coridor, au fost admirate scândurile excepţional de grele de „lemn de fier" din Guyana francesă. In pavilionul turnului de intrare au vĕdut, între altele mai multe exemplare gigantice (de mai multe prăjinĭ de lungĭ) de bambus, tulpine de ferice arborescente tropicale, frunde întregĭ de palmierĭ, două trunchiurĭ de Cycar din Chino-Japonia, de o etate de sute de anĭ, un Fucus de un stânjen din partea sudică a oceanului atlantic (cadou al dr-lui Holub) ş. m. a.

Din sala herbariului europén, unde în etaj, pe galeriă se conservă cryptogamele, zăriră apartamentul în care e depus herbariul fanerogam al ţĕrei; ér în aripa dependentă sala de seminţe din tóte părţile lumei şi a diverselor lor materii derivate şi producte, ce se estrag din regnul vegetal. Acéstă parte mai ales atrase admiraţia generală. In fund se zări colecţia nóstră de seminţe din ţéră a ciupercilor în spirt şi a criptogamelor tot-d'acolo; pe când în etaj, pe galeriă, erau expuse plantele fosile.

Trecênd peste scările pompóse maurice în etajiul al doilea, visitară diversele laboratorii pentru studenţĭ şi studente, pentru carĭ se află la disposiţie vre-o 50 de microscópe din cele mai moderne; de unde străbătênd grabnic prin galeria de busturĭ şi de tablourĭ de botanişti celebri — între carĭ nu lipsea acea a mult meritatului fondator al Institutului nostru dr. Brândza — ajunseră în bibliotecă, care ca şi laboratoriile şi diversele cancelarii etc. sunt ţinute într'un stil comparativ puritan.

In fine, înapoindu-se în biroul directorului, visitatorii îşĭ înscriseră numele în album:

Scurţimea timpului şi oboséla visitelor anteriore face sĕ regretăm, că óspeţii se grăbiră a părăsi deja la órele 4 institutul fără a fi visitat şi grădina botanică cu grupele ei sistematice şi arboret, cu cea alpină din Carpaţii României, cu grupele din ţéră dela Comana, cu cea oficinală, iazul cu plante de lângă Bucurescĭ (Bănésa-Ferăstrău), rosariul, florăria (sera), pepinierele de pomĭ fructiferĭ şi zarzavat ş. m. a. Suntem însĕ convinşĭ că iluştrii noştri óspeţĭ vor păstra, cu tótă graba impusă de împrejurărĭ, cu tótă absenţa d-lui director şi în ce privesce Institutul nostru botanic o amintire neştérsă despre progresul realisat de ţéră şi pe terenul ştiinţific.

*(„Timpul")*



## Vocĭ din public*).

Făgăraş, în 2 Octomvre 1896.

Domnule Redactor! In Nr. 205 c. al „Gazetei Tr." Magnificenţa sa d-l Dr. Nicolae Şerban, deputat al cercului Arpaşului inferior, într'un fel de declaraţiune intenţiósă, publicată sub rubrica „Vocĭ din public" încercă a se scusa pentru neparticiparea sa la primirea comitetului Societăţii pentru fondul de teatru român, dându-şĭ însuşĭ d-sale o „specială" importanţă personală şi riscând aserţiunĭ, carĭ stau în contradicere cu adevĕrata stare a lucrurilor.

Dice anume d-l deputat Şerban, că eu aşĭ fi voit sĕ „monopolisez" totul pentru mine, şi de aceea nu l'aşĭ fi „consultat" şi pe d-sa.

Eştĭ forte greşit, d-le deputat. Adevĕrul e, *nu* că aşĭ fi voit, ci am fost *silit* sĕ „monopolisez" — cum dicĭ d-ta, — totul pentru mine, am *trebuit* sĕ le fac *eu* tóte, sĕ mĕ îngrijesc însu-mĭ de tot ce a fost de lipsă, deórece afară de d-l I. Dejenariu şi câţĭ-va tinerĭ, carĭ mi-au dat mână de ajutor, nimenĭ nu s'a interesat *a face* şi nicĭ nu a făcut nimenĭ nimic. Şi afar' de d-na Zinca Roman, d-l vicariu Raţiu, familia Belle, Poparad şi d-l Ţintea nicĭ faţă de Corul şi diletanţii societăţii „Progresul" şi nu au arătat nicĭ un interes, ba din contră unele familii au luat chiar posiţiă duşmănósă faţă de cor, detrăgênd societăţii, din *mofturĭ personale*, puterĭ bune şi probate, sigur cu scopul de-a zădărnici orĭ-ce succes, care speranţă însĕ, — precum te-ai convins, — nu li-s'a împlinit. Trebue sĕ observ, aci, că d-na şi d-l protopop Dan, în vara acésta au lipsit de acasă.

D Ta, d-le deputat, nu scii şi nicĭ nu poţĭ avé cunoscinţă despre multele greutăţĭ, neajunsurĭ şi ostenelĭ, cu carĭ este împreunată orĭ-ce încercare pe terenul cultural social în Făgăraş, deóre-ce totdéuna ai venit la lucrul gata.

Ér décă cine-va e conducĕtorul unei Societăţĭ, din acésta nu urméză, că ar fi dator a se căciuli la toţĭ, a complimenta pe toţĭ şi a săruta tălpile tuturor, deórece eu o consider de-o *datorinţă* a fiă-căruia, a conlucra la realisarea scopurilor culturale şi a sprijini din tóte puterile sale ori-ce nisuinţă îndreptată în direcţiunea acésta.

Sunt în Făgăraş, scii bine, şi ómenĭ de aceia, carĭ ei nu fac nimic, dér nicĭ aceea nu le place, décă îşĭ permite altul a face, şi la carĭ se potrivesce de minune proverbul: „nicĭ în car, nicĭ în căruţă, nicĭ în teleguţă", tóte le privesc prin prisma personală şi le judecă din punct de vedere preocupat personal. Despre acestea cu altă ocasiune şi la *alt* loc.

Sĕ-mĭ permiţĭ decĭ a ţi-o spune şi eu tot prietinesce, că nicĭ decum nu are loc pretensiunea d-tale cu consultaţiunĭ şi considerărĭ *„speciale"*, deóre-ce d-ta tocmai aşa erai *dator* a te interesa *proprio motu* de primirea Societăţii, ca şi mine, şi în special erai dator *D-Ta*, care ai promis pe la Braşov, precum sĕ vorbesce, „primire grandiósă" şi „banderiu", fără a spune ceva despre aceste speciale promisiunĭ şi pe aicĭ.

Dér unde, când şi cum sĕ se fi „consultat", când în véra acésta de-abia ai stat în trecere câte-va dile prin Făgăraş, şi nicĭ nu sciam, că unde te aflĭ? Ér' că comitetul, care consta din 20—30 persóne din Făgăraş şi giur, sĕ se acomodeze venirei nesigure a d-tale la Făgăraş, séu sĕ ţină în suspens esecutarea hotărîrilor până ce vor câştiga aprobarea D-tale, fiind plane lucrul şi urgent, este după părerea mea, o pretensiune cam prea mare.

Şi apoi nu amêndoi ne-am înţeles referitor la amânarea adunărei, şi după-ce acésta nu s'a putut, nu ţi-am telegrafat, îndată ce am sciut, că unde petrecĭ? D-ta însĕ în loc sĕ stai şi sĕ te interesezĭ de primire, când ţi-am spus Sâmbătă pe la 10 óre la hotelul „Mercur", că Braşovenii şi Zĕrneştenii vor sosi între órele 4—5, mi-ai declarat simplu, că mergĭ la Voila, de unde te vei întórce cătră 5 óre şi te-am mai vĕdut séra cam pe la 8 óre la „Mexico". Cine'i dér de vină, că D-ta nu ai luat parte la primire?

Mai dice d-l deputat, că „în ceva mai puţină atenţiune s'au împărtăşit şi ceilalţĭ membri românĭ din Făgăraş". Nu spune însĕ, că anume carĭ sunt aceia? O face acésta d-l deputat în deplina necunoscinţă *a faptelor* petrecute, şi décă şi-ar fi luat puţină ostenélă a trage informaţiunĭ dela persóne competente şi de bună credinţă, sigur era ferit de a păşi în publicitate cu astfel de aserţiunĭ nebasate.

Căcĭ după cum se póte convinge însu-şĭ d-l deputat din „Convocările" păstrate în archiva „Progresului", atât comitetul acestei societăţĭ, care şi-a luat asupra sa arangiamentul, cât şi *întréga inteligenţă română* din Făgăraş, dame şi bărbaţĭ, au fost în mai multe rândurĭ convocaţĭ la consultaţiunĭ, respective la şedinţe. S'a întâmplat însĕ, că de cele mai multe-orĭ abia eram 4—5, ba la o şedinţă conchiămată la şcóla gr. cat. am fost numai 3, dĭ *trei*: eu, cassarul şi secretarul. La o altă şedinţă din 20 de membri convocaţĭ, s'a presentat numai d-na Zinca Roman, care este cea mai zelósă şi mai marinimósă sprijinitóre a societăţii „Progresul", d-l vicariu Raţiu, Popa-Radu Dejenariu şi eu. Pe când zelosul d-n Ioan Turcu, care mai ierĭ alaltăerĭ striga în gura mare în şedinţă şi în „Gazetă", că „nu se ţin comitete", din luna lui Iunie încóce n'a luat parte *la nicĭ o şedinţă*, ba ce e mai mult şi caracteristic, nicĭ convocarea n'a voit a o vidima, aşa că servitorul, care circula convocarea, a trebuit sĕ scrie lângă numele d-lui Turcu: „denégă subscrierea nemotivat", tot aşa şi d-l Dr. Andreiŭ Micu, care a scris lângă numele sĕu un *„nu"* mai mare decât însu-şĭ numele...

Vedĭ déră, d-le deputat, cât de greşită este aserţiunea d-tale, şi prin urmare şi deducţiunea, ce o facĭ din aceea.

Te asigur, d-le deputat, cum-că nu aşĭ fi voit sĕ „monopolisez", ci din contră prea bucuros aşĭ fi împărţit cu d-ta tóte agendele de arangiare, şi gata sunt în orĭ-ce moment a-ţĭ ceda cu bucuriă conducerea societăţii, şi a întregului arangiament, căcĭ din tóte cele arangiate, *eu* am parte de mai puţină plăcere, dér de atât mai multe ostenelĭ şi neplăcerĭ, fiind imposibil a face pe voia şi gustul tuturor.

Cu bucuriă am primit, ba *m'am rugat* chiar de sprijinul tuturor, numai ca sĕ putem merge înainte; nu facă însĕ nimenea pretensiunĭ personale afar' din cale, căcĭ nu *mie*, ci causei culturale şi sociale din comitatul nostru îi face serviciu orĭ şi care lucră alăturea cu noi séu ne sprijinesce.

(Va urma).

*) Pentru cuprinsul celor publicate sub rubrica acésta Redacţiunea nu ia rĕspunderea.

## ULTIME SCIRI.

**Budapesta**, 7 Octomvre. Fóia oficială publică alegerile dietale pe timpul dela 28 Octomvre până la 6 Novembre a. c. Noua dietă va fi convocată pe diua de 23 Noemvre.

**Versailles**, 6 Octomvre. Trenul preşedintelui *Faure* sosi aci la órele 8 şi 27 a. m. Trenul imperial sosi în gară la órele 8 şi 50. După-ce Faure salută pe Majestăţile Lor, aceste se urcară în trenul preşedintelui, care la órele 9 şi 3 plecă spre Paris.

**Paris**, 6 Octomvre. Părechia imperială ruséscă, însoţită de preşedintele Faure sosi la gara centrală de-aci la órele 10 a. m, între *strigătele entusiaste şi fortunóse a unei mulţimĭ imense de popor*. La intrarea Ţarului în Paris musicele militare cântară neîncetat *imnul rusĕsc şi stégurile diferitelor trupe se plecau înaintea Ţarului. Poporul rupse cordonul militar, încunjurând trăsura Ţarului, într'un convoiu infinit şi între aclamaţiunĭ nedescriptive percurse stradele Parisului.*

**Bucurescĭ**, 6 Octomvre. A. S. R. şi I. Principesa *Ghizela de Bavaria*, fiica Impĕratului Francisc Iosif, şi A. S. R. Principele *Leopold de Bavaria*, vor veni sĕptĕmâna viitóre la Sinaia, unde vor fi óspeţii MM. LL. Regele şi Regina, până după visita M. Sale Regelui Alexandru al Serbiei.

**Bucurescĭ**, 6 Octomvre. Erĭ, la órele 3 şi 45 după amédĭ, MM. Lor *Regele* şi *Regina* însoţite de AA. Lor Principele *Ferdinand* şi Principesa *Maria*, s'au dus cu un tren special la Predeal întru întêmpinarea A. S. Principele Moştenitor de *Saxa Coburg Gotha* şi a marelui Duce *Boris Wladimirovicĭ* al Rusiei.

## DIVERSE.

**Cea mai scumpă marcă poştală.** De-când e lumea nu s'a pomenit, ca o marcă poştală sĕ fi fost vêndută mai scump, decât dilele aceste o marcă poştală în America. Mărcĭ de aceste forte cu greu se mai pot afla, şi ele sunt din anul 1846 introduse de directorul postei Buchanann pentru posta oraşului Baltimore din America. Astădĭ deja numai două mărcĭ de aceste se mai află, una a fost vêndută de societatea colecţiei de mărcĭ A.-Louis cu 4400 dolarĭ lui W. A. Castle, colector de mărcĭ.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

**Ball-Seidenstoffe 35 kr.**

bis fl. 14.65 p. Meter — sowie **schwarze, weisse** und **farbige Henneberg-Seide** von **35 kr.** bis **fl. 14.65** p. Meter — glatt, gestreift, karrirt, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuerferi ins Haus. Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.

**Seiden-Fabriken G. Henneberg,**

875. (K. u. K. Hoflief,) **Zürich.** 4.

### Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Octomvre 1896.

| | |
|---|---|
| Renta ung. de aur 4% | 122.10 |
| Renta de corone ung. 4% | 99.25 |
| Impr. căil. fer. ung. in aur 4½% | 122.75 |
| Impr. căil. fer. ung. în argint 4½% | 101.20 |
| Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis. | 121.– |
| Bonuri rurale ungare 4% | 97.10 |
| Bonuri rurale croate-slavone | 97.50 |
| Imprum. ung. cu premii | 154.50 |
| Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin. | 137.75 |
| Renta de hârtie austr. | 101.15 |
| Renta de argint austr. | 101.35 |
| Renta de aur austr. | 121.80 |
| Losurĭ din 1860 | 144.25 |
| Acții de ale Băncei austro-ungară. | 941.— |
| Acții de-ale Băncei ung. de credit. | 400.75 |
| Acții de-ale Băncei austr. de credit. | 367.75 |
| Napoleondorĭ | 9.53 |
| Mărcĭ imperiale germane | 58.72½ |
| London vista | 119.70 |
| Paris vista | 47.55 |
| Rente de corone austr. 4% | 101.10 |
| Note italiene | 44.45 |

### Cursul pietei Brașov.

Din 7 Octomvre 1896.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote rom. | Cump. | 9.48 | Vênd. | 9.51 |
| Argint român. | Cump. | 9.45 | Vênd. | 9.48 |
| Napoleon-d'orĭ | Cump. | 9.51 | Vênd. | 9.53 |
| Galbenĭ | Cump. | 5.60 | Vênd. | 5.65 |
| Ruble rusescĭ | Cump. | 126.— | Vênd. | —.— |
| Mărcĭ germane | Cump. | —.— | Vênd. | —.— |
| Lire turcescĭ | Cump. | —.— | Vênd. | —.— |
| Scris. fonc. Albina 5% | | 100.75 | Vênd. | 101.75 |

# Avis!

Am onóre a încunosciința On. public și on. mea clientelă, **că mi-am strămutat locuința** din strada Négră, **în strada Castelului Nr. 23, parterre spre stradă,** unde se află și

## Atelierul meu de pantofărie.

Imĭ iau voie tot odată a face cunoscut On. public, că prin îndelungata mea praxă câștigată atât în streinătate, cât și aici în Brașov, unde **lucrez ca măestru independent** de un șir de anĭ, mi-am câștigat încrederea on. public, căruia i-am dat numëróse dovedĭ, că confecționez după mësură tóte soiurile de încălțăminte, din material de prima calitate, durabil, elegant și cu prețurĭ moderate.

Atrag din nou deosebita atențiune a on. public asupra lucrărilor mele de lux, carĭ sunt de-o confecțiune elegantă.

Cu tótă stima:

**Vasile Ocășianu,**

1–3 **măestru pantofar în Brașov.**

# TIPOGRAFIA
# A. Mureșianu

**Brașovŭ, Têrgulŭ Inuluĭ Nr. 30.**

Acestŭ stabilimentŭ este provĕdutŭ cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiindŭ bine asortatŭ cu totŭ felulŭ de caractere de litere din cele mai moderne este pusŭ în posițiune de a puté esecuta **orĭ-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

**IMPRIMATE ARTISTICE**
ÎN AURŬ, ARGINTŬ ȘI COLORĬ.
**CĂRȚĬ DE SCIINȚĂ,**
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
**STATUTE.**
**FOI PERIODICE.**
**BILETE DE VISITĂ**
DIFERITE FORMATE.
**PROGRAME ELEGANTE.**
**BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ**
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORĬ.
**ANUNȚURĬ.**

**REGISTRE și IMPRIMATE**
pentru tóte speciile de serviciurĭ.
**BILANȚURĬ.**
*Compturĭ, Adrese, Circulare, Scrisorĭ.*
*Couverte, în tótă mărimea.*
**TARIFE COMERCIALE,**
*INDUSTRIALE, de HOTELURĬ și RESTAURANTE.*
**PREȚURĬ-CURENTE ȘI DIVERSE**
**BILETE DE INMORMÊNTARĬ.**

Comandele eventuale se primescŭ **în biurouĭŭ tipografiei, Brașovŭ Têrgulŭ Inuluĭ Nr. 30,** etagiulŭ I, cătră stradă. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afară rugămŭ a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.

**Membru Juriului esposiției milenare 1896.**

# Seson de Tómnă și Érnă.

Avem onórea a atrage din nou amicala atențiune a On. p. asupra **fabricatelor nóstre proprii** de

## Postavurĭ și mărfurĭ de modă

cu deosebire asupra **stofelor de pardesiurĭ, rocurĭ de érnă (paltóne), uniforme, pledurĭ pentru bărbațĭ.**

Nu maĭ puțin recomandăm fabricatul nostru

**Loden Ardelenesc**

ca specialitate: **Touriștilor, amatorilor de sport, economilor și țĕranilor.** In privința durabilitățiĭ și soliditățiĭ este de preferat așa numitul **Loden de Stiria și Tirol** de aceea este fórte potrivit pentru **costume de gimnasticĭ, vênat, Havelochs și mantale.**

Ne rugăm de o cercetare cât maĭ numërósă

**WILHELM SCHERG & C-ie.**

8–12

Esclusiv fabricație proprie.

Premiat maĭ de multe orĭ.

**Membru Juriului esposiției milenare 1896.**

## O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-accidă bicarbonată

# Isvorul „MATILDA" de Bodok,

care după experiențele făcute sau dovedit ca **o apă medicinală** prea eficace și plăcută, mai ales: **la conturbărĭ de mistuire. maladiele stomacului, a rinichilor, a beșicii udului** și **ale organelor respiratóre** etc.

**Borviz de primul rang**

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcĕtor — va îndeplinì chiar și pretensiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

**DEPOSIT PROPRIU în Brașov:** strada Căldărarilor Nr. 68, în **Sibiiu, Sighișóra** și în **Alba-Julia:** la D-l I. B. Misselbacher sen., în **Cluj:** la Segesváry és társai, în **Deva:** la Balog Gyula, în **Orăștie:** la Németh János.

Cu tótă stima:

1025,24–100 **Administrațiunea isvorului „MATILDA."**

**JOSEF GYÖRGY,**

(comit. Háromszék). **Bodok.** (Transilvania).

# Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

### Sosirea trenurilor în Brașov:

**1. Dela Pesta la Brașov:**
Tr. accelerat: 5 óre 07 m. diminéța.
Trenul de persóne: 8 óre diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

**2. Dela Bucurescĭ la Brașov:**
Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după amédĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute sera.
Trenul accel.: 10 óre 19 minute séra.

**3. Dela Zĕrnescĭ la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)**
Trenul mixt: 7 óre 44 min. diminéța.
Trenul mixt: 1 óră 29 min. după am.
Trenul mixt: — óre — min. séra.

**4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.**
Trenul de pers.: 8 óre 15 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. sera.

**5. Dela Sinaia la Brașov*)**
Trenul de persóne — óre — m. dim.

### Plecarea trenurilor din Braș.

**1. Dela Brașov la Pesta**
Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéța.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. sera
Tr. accelerat: 10 óre 26 min. séra.

**2. Dela Brașov la Bucurescĭ:**
Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: 5 óre 14 m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de amédĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am

**3. Dela Brașov la Zĕrnescĭ. (Gara Bartolomeiu.)**
Trenul mixt: 8 óre 35 min. diminéța.
" " 4 " 55 m. după am.
Trenul mixt: — óre — min. dim.

**4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.**
Trenul de persóne: 3 óre 1 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 óre 20 min. dimin.

**5. Dela Brașov la Sinaia*)**
Trenul de persóne 0 óre — min. séra.

*) Acest tren circuléză unmai Joia Dumineca și la sĕrbătorĭ.

# Anuncĭurĭ
## (inserțiuni și reclame)

**Suntŭ a se adresa subscrisei administrațiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.**

Administr. „Gazeta Trans."